

A gazdaság fontosabb mutatószámai

2003. január 1-től a KSH az 1992. évi havi átlagokhoz történő hasonlításról áttért a 2000. évi havi átlaghoz történő viszonyításra. Az ipar egészét tekintve 2001. januártól havi bontásban is közzétette az új indexeket, ágazati, illetve szakágazati bontásban ezek csak 2003. januártól állnak rendelkezésre. A közzétett grafikonokban a változást a megszakított vonalak jelzik.

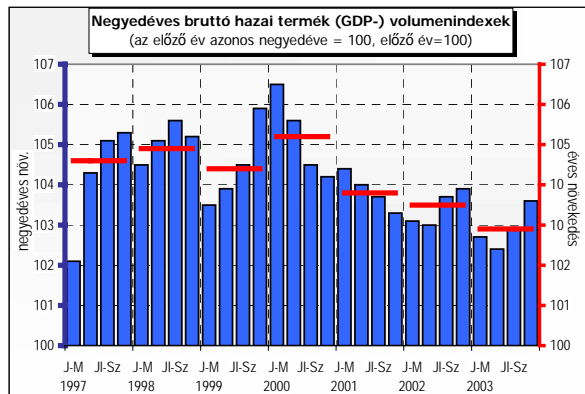
Változás az előző év azonos időszakához képest. Összehasonlító áron.

	2002.	2003.	2004. febr.	2004. jan.-febr.
1., Ipari termelés és értékesítés				
a) Termelés				
Ipari termelés Σ	2,8	6,4	12,5	9,8
Fafeldolgozás	10,8	4,0	18,9	15,0
Bütorgyártás	22,8	-23,5	-1,0	-1,8
b) Értékesítés				
Ipari belföldi ért. Σ	0,2	1,2	-2,1	-2,8
Fafeldolgozás	0,3	10,4	24,2	17,9
Bütorgyártás	44,0	-31,5	-6,2	-8,2
Ipari export ért. Σ	5,7	10,9	26,5	22,6
Fafeldolgozás	22,6	-0,1	6,2	3,7
Bütorgyártás	-4,1	-8,2	0,8	-0,4
2., Építőipari (építés, szerelés) termelése				
Termelés összesen	17,8	0,7		
Ebből:				
Szerkezet-kész ép.	19,4	-9,0		
Ép. gépészeti sz.	25,5	13,8		
Befejező építés	4,1	16,7		
Új szerződések	29,6	33,6		
3, Külkereskedelmi forgalom folyó áron				
Behozatal milliárd Ft	9.704,1	10.662,8	931,4	7.680,4
millió EUR	39.926,9	42.138,5	3.508,3	6.674,6
Kivitel milliárd Ft	8.874,0	9.528,6	839,2	6.772,2
millió EUR	36.503,1	7.653,7	3.075,4	6.080,3
Egyenleg milliárd Ft	-830,1	-1.134,2	-92,2	-908,2
millió EUR	-3.423,8	-4.484,8	-432,9	-594,3
4, Termelői árindexek, előző év azonos időszaka=100				
Ipari termelői árak	-1,8	2,4	4,5	4,9
Belföldi ért. árak	1,6	5,0	7,1	7,2
- Fabfeldolgozó ipar	1,2	2,7	4,0	4,1
Export árak	-4,5	0,3	2,4	3,1
Építőipar árindexe	4,5	5,7		
5, Fogyasztói árindex, előző év azonos időszaka=100				
	2002.	2003.	2004. márc.	2004. jan.-márc.
	5,3	4,7	6,7	6,8

Forrás: KSH Jelenti 2001/12, 2002/12, 2003/12
KSH Statisztikai Havi Közlemények 2003/12
KSH Legfrissebb Adatok: Ipar 2003. december, 2004. február
Külkereskedelmi Termékgazdálkodás 2003. január-december, 2004. január-február

2004. április 2-án tette közzé a KSH a GDP 2003. IV. negyedévi és éves adatait. E szerint a bruttó hazai termék az év negyedik negyedévében 3,6%-kal, míg az egész évben 2,9%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Pozitív változás, hogy változott a növekedés struktúrája, azaz elmozdult az exportbővülés irányába. Hosszú idő után először jelentősen meghaladta a kivitel növekedési üteme a behozatalét, a lakossági fogyasztás pedig közeledett a GDP növekedés üteméhez (a harmadik negyedévi 9%-ról 5,2%-ra mérséklődött a negyedik negyedévben az éves növekedési ütem).

Termelési oldalon is követhetők a szerkezeti változások: a lakossági fogyasztás visszaesését a szolgáltató szektor alig érzekelte, a feldolgozóipari termelés viszont folyamatosan gyorsult éven belül. A beruházások élénkülése ellenére a teljes felhalmozás összességében csökkent. Ennek oka a készletfelhalmozás csökkenése, ami elsősorban a negyedik negyedévben mért magas mértékű exportnövekedéssel hozható összefüggésbe.

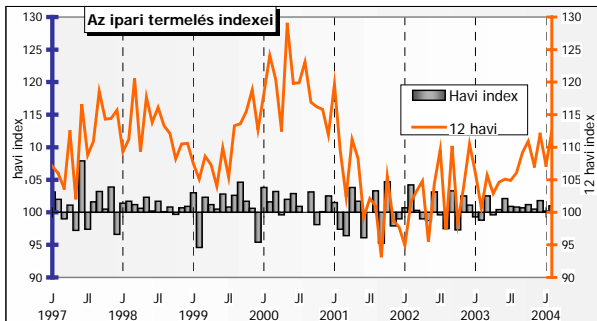
Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A nemzetgazdasági beruházások volumene 2003-ban 3,1%-kal növekedett 2002. évhez képest. A negyedik negyedévi, korrekciók nélküli részadat 4,7%-os bővülést jelez az előző év azonos negyedévéhez képest. Ezen belül éves szinten a gép- és berendezés-beruházások 12,3%-kal bővültek, míg az építési beruházások 2,9%-kal mérséklődtek. Az utolsó negyedév adatai is hasonló arányokat mutatnak (gép- és berendezés-beruházások: +12,1%; építés: -1,2%). A nemzetgazdasági ágankénti adatok szerint a beruházás növekedés elsősorban a feldolgozóipar 13,2%-os, valamint a lakásépítést is magába foglaló ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás 9,3%-os növekedéséből származik. Ez a két ágazat adja a nemzetgazdaság beruházási teljesítményértékének közel felét. Az alábbi táblázat nemzetgazdasági áganként mutatja a 2002-2003. évekre eső beruházások volumenének változását:

Kód	Nemzetgazdasági ág	Volumenindex, % előző év azonos időszaka = 100	
		2002.	2003.
A+B	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	102,8	114,9
C	Bányászat	107,1	67,8
D	Feldolgozóipar	90,8	113,2
E	Villamosenergia-, gáz-, gőz- és vízellátás	107,6	105,2
F	Építőipar	99,1	100,4
G	Kereskedelem, javítás	100,6	108,7
H	Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	101,2	94,8
I	Szállítás, raktározás, posta és távközlés	111,4	90,9
J	Pénzügyi tevékenység	88,8	121,8
K	Ingatlanügylek, gazdasági szolgáltatás	114,5	109,3
L	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	132,2	75,0
M	Oktatás	109,1	96,4
N	Egészségügyi, szociális ellátás	135,1	96,5
O	Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	103,4	88,0
	Összesen	105,8	103,1
Ebből:			
	Építés	110,7	97,1
	Gép, berendezés	99,5	112,3

Forrás: KSH

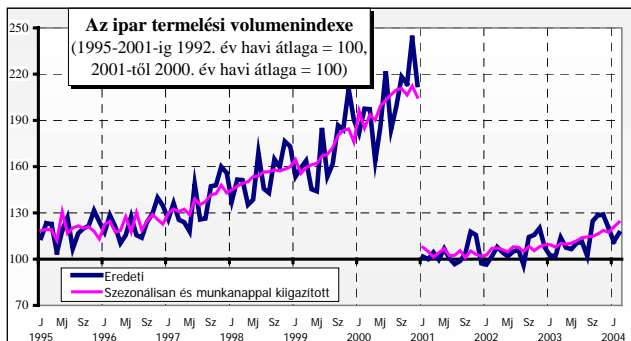
Az **ipari termelés** 2003-ban, az előző év azonos időszakához képest 6,4%-kal bővült. Az áprilisi visszaesést követően az ipari termelés folyamatosan, gyorsuló ütemben bővült, a negyedik negyedévben 9%-kal emelkedett 2002. azonos időszakához képest. Decemberben a növekedés üteme 12% volt az előző év decemberéhez képest. Januárban és februárban tovább folytatódott az ipari termelés bővülése, az első kéthavi átlagos növekedés mértéke 9,8%.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

Az országos átlag mögött azonban nagy szóródás mutatkozik a vállalati nagyságtól függően. Az adatok azt mutatják, hogy 2003-ban legdinamikusabban a közepméretű (50-250 fős) vállalkozások bővítették termelésüket (8%-kal), belföldi eladásai 7,3%-kal, exportjuk pedig 9,6%-kal bővült. A nagyvállalatok is átlagon felül teljesítettek, termelésük 7,1%-kal, exportjuk 12%-kal bővült, míg belföldi értékesítésük 1,6%-kal visszaesett. Az 50 főnél kisebb létszámú vállalkozások termelése alig emelkedett, exportja jelentősen csökkent (12%), belföldi eladásai kissé emelkedtek (2,5%).

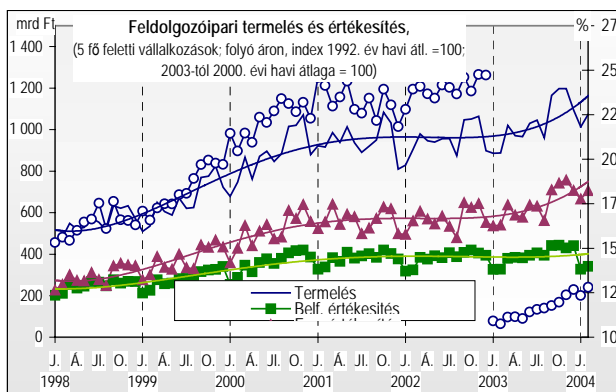
Országos szinten az **ipar hazai eladásai** alig bővültek (1,1%) tavaly. Ezen belül a feldolgozóipar belföldi eladásai stagnáltak, a villamos-energia-, gáz-, gőz-, vízellátásban 5,3%-kal emelkedett. A feldolgozóipar szakágazatai közül a kis súlyt képviselő felfeldolgozó ipar belföldi eladásai bővültek szinte a leggyorsabban (10,4%), ennél nagyobb ütemben csak a villamos gép, műszer gyártás hazai eladásai nőttek (10,9%). A 14 szakágazat közül hétben növekedett az eladás, hétben azonban visszaesett. 2004 első két hónapjában kissé mérséklődött az ipar belföldi értékesítése (-2,8%), a feldolgozóiparé úgyszintén (-2,5%). A felfeldolgozó ipar ugyanakkor 17,9%-kal tudta bővíteni eladásait.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

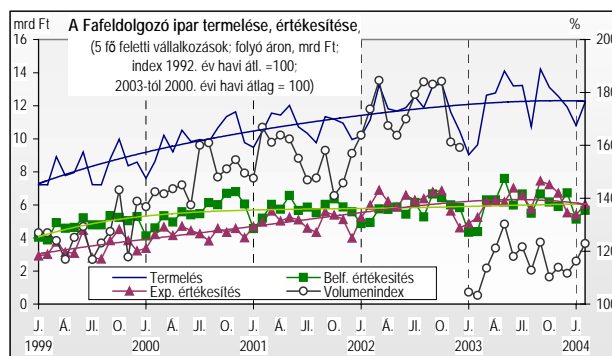
Az **ipari export** 10,9%-kal bővült 2003-ban, 2002. évhez képest. A negyedik negyedévben 17,6%-os, decemberben pedig 21,9%-os volt a növekedés üteme. A feldolgozóiparban 11,3%-kal bővült az export a múlt évben, decemberben pedig 23%-kal. 2004. első két hónapjában az ipari export tovább növekedett, mértéke

22,6% volt. Ezen belül a feldolgozóipar kivitele 23,1%-kal nőtt.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A **fafeldolgozó-ipar** 2003. évi termelése 4%-kal (ezen belül decemberben 10,7%-kal) emelkedett az egy évvel korábbihoz képest, ami elmarad az ipari és feldolgozóipari átlagtól. A negyedéves tendenciák hullámzó növekedést jeleznek, hiszen az első háromhavi 4,6%-os visszaesést követően a második negyedévben 13,3%-os, a harmadik negyedévben 3,7%-os, a negyedik negyedévben pedig 2,6%-os termelés-bővülés ment végbe.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A szakágazat **hazai értékesítése** tavaly 10,4%-kal emelkedett, ezen belül az első negyedévben 4,7%-kal a másodikban 23,7%-kal, a harmadikban 8,4%-kal, a negyedikben pedig 4,8%-kal. 2004. január-februárban 17,9%-kal bővültek a hazai eladások. Az **exportértékesítés** stagnált éves szinten, az év első felében mért kismértékű visszaesést követően, az év második felében növekedés indult meg, üteme enyhén gyorsul (III. név 2,4%, IV. név 4,4%, december 8%). A kivitel nehézségei összefüggnek a főbb export piacok gyengélkedésével. 2004. januárban a kivitel lényegében stagnált, februárban azonban már 6,2%-os volt a bővülés, igaz alacsony bázishoz képest.

A fafeldolgozó-ipar termelése és értékesítése

Időszak	Termelés	Belföldi értékesítés	Export
(előző év azonos időszaka = 100)			
1998.	105,7	98,2	117,9
1999.	95,4	97,6	95,4
2000.	116,8	109,3	123,3
2001.	104,1	97,4	114,0
2002.	110,8	100,3	122,6
2003.	104,0	110,4	99,9

Forrás: KSH

A hazai **bútoripar** a 2002. kiugróan jó évet követően 2003-ban gyengélkedett. Termelése 23,5%-kal esett

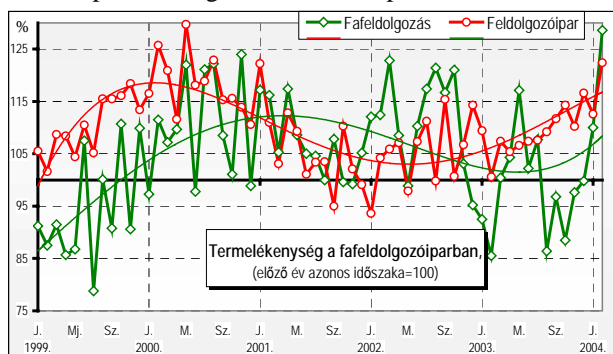
vissza, ezen belül a csökkenés üteme negyedévről negyedévre enyhén gyorsult. Az értékesítési adatok is kedvezőtlen képet mutatnak. A 2002. évben szárnyaló belföldi kereslet visszaesése az eladások drasztikus, 31,5%-os csökkenéséhez vezetett tavaly. Éven belül a termeléshez hasonló tendenciájú, negyedévről negyedévre kissé gyorsuló ütemű mérséklődés ment végbe. A külpiacok gyenge teljesítménye következtében az export sem tudta kiegyenlíteni a hazai értékesítés csökkenését, sőt a múlt évi gyengélkedést követően az idén tovább mérséklődött a kivitel. Éven belül a negyedévenkénti adatok a mérséklődés ütemének csökkenését mutatják. 2004. első két hónapjában a termelés 1,8%-kal, a belföldi eladások 8,2%-kal, az export pedig 0,4%-kal mérséklődött. Januárhoz képest februárban a visszaesés üteme lassult.

A bútortermelés és értékesítése

Időszak	Termelés	Belföldi értékesítés	Export
(előző év azonos időszaka = 100)			
1998.	117,9	116,8	117,1
1999.	94,5	92,0	99,3
2000.	123,6	120,9	127,2
2001.	119,0	113,5	126,5
2002.	122,8	144,0	95,6
2003.	76,5	68,5	91,2

Forrás: KSH

2003-ban az ipar **termelékenysége** 8,8%-kal emelkedett, a létszám 2%-os csökkenése mellett. A feldolgozóipar (9,1%) termelékenységi mutatója meghaladja az ipari átlagot, míg a fafeldolgozó-iparban kismértékű visszaesés következett be. Úgy tűnik, megfordult az a közel két éves trend, miszerint a fafeldolgozáshoz tartozó ágazatokban a termelékenység emelkedése sokkal dinamikusabb, mint az ipar, ill. feldolgozóipar átlaga. 2004. első két hónapjában úgy tűnik a fafeldolgozó ipar ismét fordít az előző év trendjén, termelékenysége mintegy két százalékponttal kedvezőbbben alakult mint a feldolgozóiparé, és öt százalékponttal magasabb, mint az iparé.

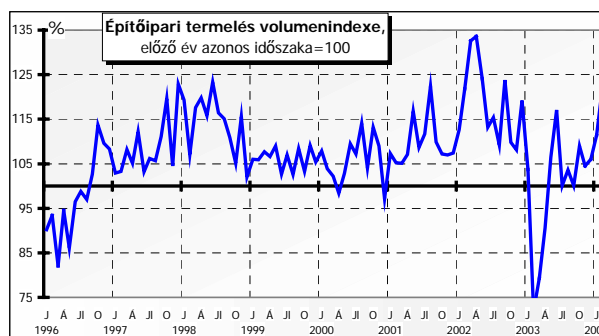

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

2003-ban az **építőipar** termelése 0,7%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Az első negyedévben a visszaesés mértéke 17,3% volt, míg a második negyedévben 5,1%-os, a harmadik negyedévben 1,2%-os, a negyedik negyedévben pedig 6,5%-os növekedés következett be. A növekedési stagnálásának fő okai:

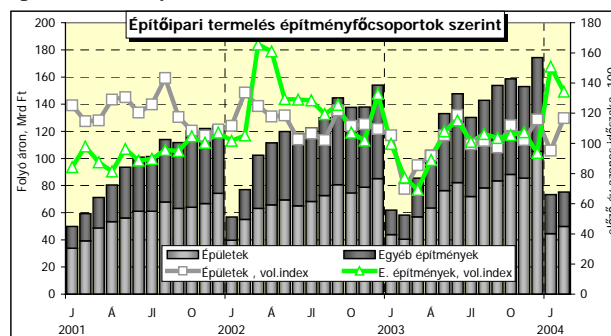
- (1) év eleji rendkívül kedvezőtlen időjárás,
- (2) magas előző évi bázis
- (3) mérsékelt kereslet.

2004. első két hónapjában 16,6%-kal nőtt az építőipar teljesítménye, ezen belül februárban 22,1%-kal az egy évvel korábbihoz képest. Az első két hónap az éves termelés mintegy 8%-át adja.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

Az épületek építése 1,2%-kal emelkedett, az egyéb építményeké (műtárgyak) a 2002. évi szinten maradt. Az egyéb építmények építésében jelentős szerepe volt a folytatódó közlekedési beruházásoknak, illetve a vezetékes csatornaépítéseknek. Az épületek építésében az államilag támogatott lakásépítések, valamint az ipari és kereskedelmi épületek építése volt jelentős. A két építményfőcsoport aránya nem változott, az épületek építésének súlya 58% maradt.

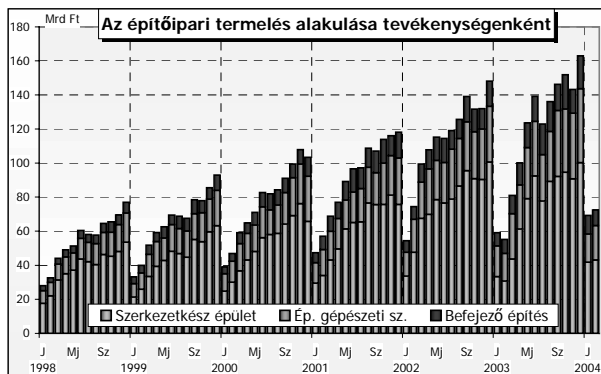
Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

Az építőipari vállalkozások 2003-ban 34%-kal kisebb volumenű új szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban. Ezen belül az épületek építésére kötött új szerződések volumene 30%-kal, az egyéb építményeké 38%-kal maradt el az előző évi magas bázishoz képest. 2004. februárjában az építőipari vállalkozások 1,7%-kal nagyobb volumenű új szerződést kötöttek. Ezen belül az épületek építésére kötött szerződések volumene 12,4%-kal csökkent, az egyéb építményeké viszont 30%-kal magasabb volt.

Az alágazatok közül a legnagyobb arányt képviselő szerkezetkész épületek és egyéb építmények építésének volumene 9%-kal esett a múlt évben az egy évvel korábbihoz képest. Ugyanezen időszak alatt a befejező építés alágazat volumene 16,7%-os, míg az épületgépészeti szerelés alágazatban 13,8%-os volt a növekedés üteme. 2004. január-februárban a szerkezetkész épületek építése 25,1%-kal nőtt, az épületgépészeti szerelés stagnált a befejező építés pedig 20,4%-kal bővült.

2003-ban a Közép-Dunántúli régió kivül, az ország valamennyi régiójában csökkent az építőipar termelése. A visszaesés mértéke 2-9% között mozgott. 2004. első két hónapjában valamennyi régióban emelkedett a vállalkozások termelési volumenindexe. A legnagyobb mértékben az észak-magyarországi és az északalföldi

székhelyű szervezetek termelése nőtt (31,9, illetve 32,8%).

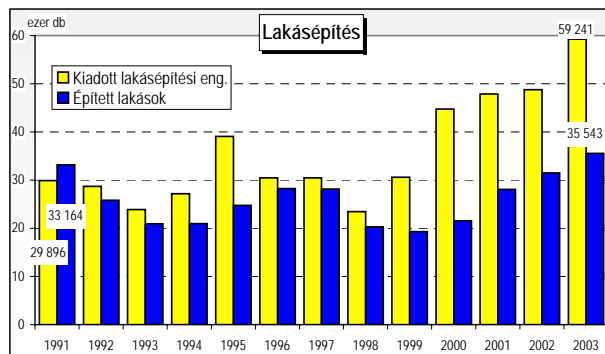

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

2003-ban 13%-kal emelkedett a használatba vett lakások száma 2002. évhez képest. A kiadott új lakásépítési engedélyek száma ugyanezen időszak alatt 22%-kal emelkedett. A használatba vett lakások száma a fővárosban 2,5%-kal csökkent, a községekben 9%-kal, a városokban pedig 21%-kal nőtt. Ilyen sok új lakás (35.543 db) 1991-ben készült utoljára, a kiadott engedélyek száma (59.241 db) pedig 1986-ban volt ilyen magas. A lakások 46%-a egylakásos, 38%-a három és annál több lakásos épületben készült el. Házilagos kivitelezésben készült a lakások 35%-a. A lakások átlagos alapterülete 1m²-rel, 95m²-re nőtt 2003-ban 2002-höz képest.

Az új engedélyek kiadása egy megye (-24,7%) kivételével az egész országban nőtt, Budapesten 15,9%-kal, a városokban 32%-kal, a községekben 7,9%-kal.

A lakásépítés szerkezetében és minőségében nem volt változás, 63%-át a lakosság építette, közel harmadát pedig vállalkozások.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

2003-ban 5,4 millió m² lakóépület (+23%) és 4 millió m² nem lakóépület (+13%) beépítésére adtak ki új építési engedélyt. A lakóépületek építése valamennyi település típuson növekedett, a legmagasabb ütem a városokban volt (+22,3%). A nem lakóépületek száma valamennyi településtípuson csökkent, területe viszont jelentősen emelkedett (7,4%-os darabszám csökkenés mellett 13,2%-os területnövekedés).

A **külkereskedelmi forgalom** folyamatai 2003. első és második felében jelentős eltérést mutatnak. A kivitel növekedési üteme az első félévben mérsékelt volt, a III. negyedévtől valamelyest élénkült, az utolsó negyedévben a folyamat tovább erősödött. Az import folyamatosan bővült, sőt a második félévben üteme gyorsult. Az export volumene 9%-kal, az importé 10%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Euróban kifejezve a kivitel 3,2%-kal, a behozatal 5,5%-kal nőtt.

A külkereskedelmi forgalomalakulása, 2003.

Megnevezés	Érték		Az előző év azonos időszaka=100	
	Kivitel	Behozatal	Kivitel	Behozatal
Millió euró	37.653,7	42.138,5	103,2	105,5
Millió dollár	42.479,7	47.526,4	123,7	126,4
Milliárd forint	9.528,6	10.662,8	107,4	109,9

Forrás: KSH

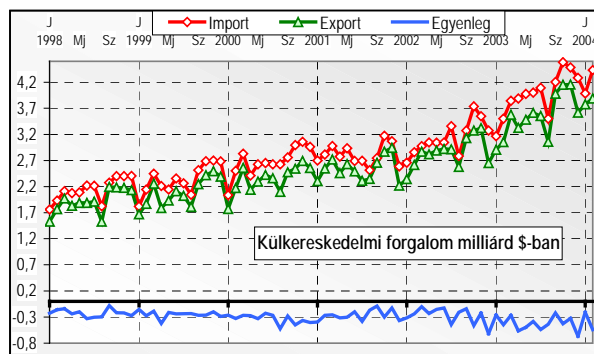
A cserearány az egy évvel korábbi szint körül alakult. A forint árfolyama az év során kismértékben (1%-kal) gyengült, ami az euróhoz viszonyított 4%-os leértékelődésből és a dollárhoz mért 13%-os erősödésből adódott.

A külkereskedelmi forgalom negyedéves adatai 2003-ban folyamatos élénkülést mutatnak (előző év azonos negyedéve=100)

	Negyedéves változás, %			
	I.	II.	III.	IV.
Kivitel	2,8	0,9	13,0	18,0
Behozatal	4,2	8,7	13,8	12,8

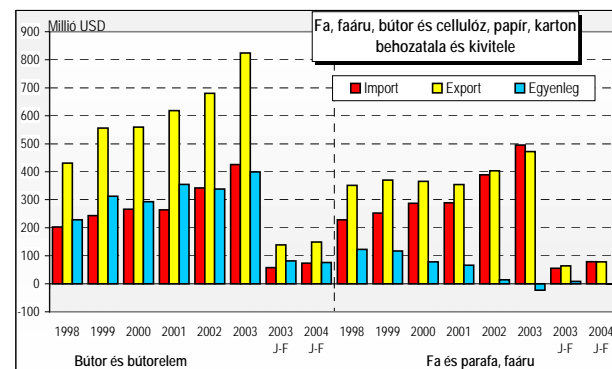
Forrás: KSH

A külkereskedelmi forgalom hiánya egész évben romló tendenciát mutatott, mértéke 4,5 milliárd euró volt, ami 1,1 milliárddal több, mint egy évvel korábban. Az egyenleg romlását a fogyasztási és beruházási célú, valamint az energiainport növekedése okozta.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

2004. január-februárjában folytatódta az előző év utolsó negyedévével tapasztalható kedvező tendenciák. Az export értéke 24, az importé 19%-kal nőtt 2003. első két hónapjához képest. A külkereskedelmi mérleg hiánya 122 milliárd forint, ez 39 milliárd forintos csökkenést jelent az egy évvel korábbihoz képest.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A **fa alapanyagok** 2003. évi forgalma negatív egyenleggel zárt akárcsak a múlt évben. A behozatal USD-ben közel 23%-kal, forintban pedig 7,1%-kal nőtt. Fa alapanyag kivitelünk USD-ben 16,6%-kal, míg forint alapon 0,6%-kal emelkedett. A **fatermékek** kivitelében is megmutatkozik az általános recesszió, illetve az erős

forint hatása. Az elmúlt öt évben a pozitív egyenleg mértéke kevesebb, mint harmadára esett vissza. A termékcsoport behozatala USD-ben 30,9%-kal, forintban 14,4%-kal emelkedett, míg kivitelünk forint alapon 1,7%-kal emelkedett, USD-ben mérve pedig 16,3%-kal.

A *bútor és bútorelem* behozatal az elmúlt év során jelentősen, 24,4%-kal nőtt az előző évhez képest, dollárban számítva, míg forint alapon a bővülés mértéke 8,5% volt. Az árucsoport kivitele a 2002. évi 9,9%-os növekedést követően tavaly 21,2%-os emelkedést mutatott dollárban. A forint alapon végzett számítások szerint a 2002. évi 0,8%-os visszaesést 5,1%-os növekedés követte a múlt évben.

A Fa és Faáru, valamint a Bútor és bútorelem külkereskedelmi forgalma

(SITC Rev.3) január-szeptember

Időszak	Behozatal		Kivitel		Egyenleg
	Érték, M USD	%-os vált. előző év=100	Érték, M USD	%-os vált. előző év=100	

24 Fa és parafa

2000.	149,0	110,2	147,9	96,4	-1,1
2001.	148,6	99,7	140,4	94,9	-8,2
2002.	182,9	123,1	147,0	104,7	-35,9
2003.	224,8	122,9	171,3	116,6	-53,5
2003. J-F	23,6	107,3	23,3	105,2	-0,3
2004. J-F	31,8	134,2	30,6	129,1	-1,2

63 Fa-és parafaáru

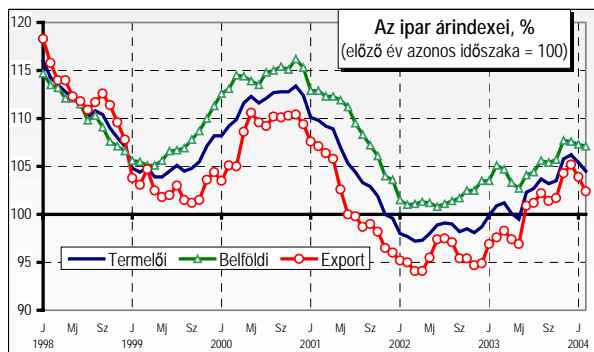
2000.	138,8	118,0	218,0	100,8	79,2
2001.	150,2	108,2	223,1	102,3	72,9
2002.	206,5	137,5	256,6	115,0	50,1
2003.	270,3	130,9	300,4	117,1	30,1
2003. J-F	31,7	116,0	40,3	108,9	8,6
2004. J-F	47,1	146,7	47,6	116,8	0,5

82 Bútor és bútorelem

2000.	266,4	109,3	559,6	100,7	293,2
2001.	263,8	99,0	618,6	110,6	354,8
2002.	342,1	129,7	680,1	109,9	338,0
2003.	425,6	124,4	824,6	121,2	399,0
2003. J-F	57,2	122,7	138,8	125,1	81,6
2004. J-F	73,6	126,7	149,4	106,4	75,8

Forrás: KSH

Az **ipari termelők árak** 2003-ban 2,4%-kal emelkedtek 2002. évhez képest. A tavalyi növekedés szinte teljes egészében a belföldi értékesítési árak 5%-os emelkedéséből adódott, az exportértékesítési árak mindössze 0,3%-kal nőttek.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

2004. februárjában az ipar termelők árjai 4,5%-kal növekedtek az egy évvel korábbihoz képest, ezen belül a

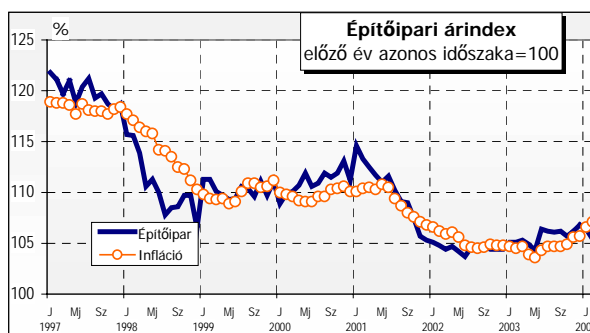
belföldi értékesítés ára 7,1%-kal, az export eladások árindexe 2,4%-kal emelkedett.

A feldolgozó ipar (TEÁOR 20) termelők árának változása, %

Időszak	Termelők	Belföldi értékesítés	Export
(előző év azonos időszaka = 100)			
2002.	99,0	101,2	96,5
2003.	103,9	102,7	105,4
2003. jan.-febr.	101,3	102,2	100,3
2004. jan.-febr.	106,5	104,1	108,9

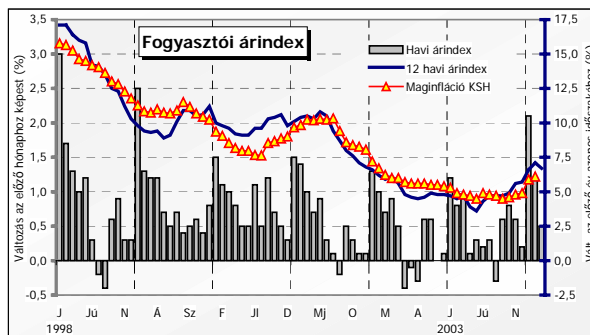
Forrás: KSH

Az **építőipari tevékenység költség alapon számított árai** 2003-ban 5,7%-kal emelkedtek az előző évhez képest, nagyobb ütemben, mint egy évvel korábban (4,5%). 2004. februárjában 5,4% volt az árnövekedés 2003. februárjához képest.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A **fogyasztói ár-index** 2003-ban 4,7%-kal volt magasabb, mint 2002. azonos időszakában. Decemberben az árnövekedés mértéke 5,7% volt az egy évvel korábbihoz képest. Decemberben a havi ütem lassult, novemberhez képest 0,2%-kal nőtt az árszínvonal. A fogyasztói árak emelkedése 2004. első három hónapjában felgyorsult

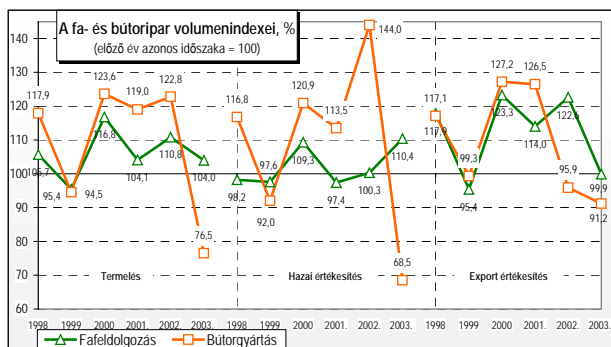

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A feldolgozó és bútorelem 2003-ban

Az alább következő elemzés az elmúlt hat év adatgyűjtése alapján készült. Az adatok a KSH Iparstatisztikai Főosztályától származnak és az 5 főt, vagy annál többet foglalkoztató vállalkozások adataira épül. A 49 fő feletti vállalkozások megfigyelése teljes körű, az 5-49 főt foglalkoztató vállalkozások megfigyelése reprezentatív, az 5 főnél kevesebbet foglalkoztató ipari vállalkozások tevékenységét becsléssel veszik figyelembe. A becsléshez az utolsó két év afa-adatait, az értékesítés értékesítési irányok szerinti megoszlását és a működő vállalkozások tárgyhavi számát veszik figyelembe. A statisztikai adatgyűjtés 2002. január 1-től a statisztikai főtevékenység alapján történik (egy egység főtevékenysége az a tevékenység, amely az egységen belül a tényező-költségen mért legnagyobb hozzáadott értéket hozza létre). Ennek figyelembe vételével egyes adatszolgáltatók ágazati hovatartozása a bázishoz képest megváltozott, ez érintheti az adatok időbeli összehasonlíthatóságát.

A magyar és az európai gazdaságok gyengélkedése a **fafeldolgozó-iparban** is (TEÁOR 20) erősen érezteti hatását, az ipari termelés éves 6,4%-os bővülése mellett az ágazat 4,0%-os növekedést mutat. Bár a hazai ipari termelése a második felében megélték a fafeldolgozó iparban ez még nem mutatkozott meg, sőt az év második felében lelassult a növekedés üteme (igaz az iparénál magasabb bázishoz képest). A **bútorgyártás** (TEÁOR 361) helyzete a rendelkezésre álló adatok szerint kifejezetten kedvezőtlen, éves szinten 23,5%-os termelés-visszaesés ment végbe a tavalyi 22,8%-os emelkedéssel szemben. 2003. negyedik negyedévében 25,3% volt a visszaesés mértéke az előző év 22,8%-os növekedésével szemben.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A **fafeldolgozó-ipar** 2003. harmadik és negyedik negyedévi termelés lassulása részben az egy évvel korábbi magas bázissal magyarázható, akkor a bővülés 20, illetve 6,4%-os volt. A negyedik negyedéven belül is változó volt az ágazat teljesítménye, októberben 4,5%-kal visszaesett, novemberben 3,4, decemberben pedig 10,7%-kal bővült. 2004. első két hónapjában megmaradt a lendület: januárban 10,8, februárban 18,9%-os volt a termelésbővülés. A **bútoripar** termelése hónapról hónapra jelentősen elmarad az előző év azonos havi termelési szintjétől, meghaladva a 20-25%-ot. Kivétel ez alól szeptember, amikor a visszaesés üteme nem éri el a 15%-ot. A múlt év utolsó negyedévében a visszaesés üteme valamelyest lassult, a 2004. január-februári adatok pedig azt jelzik, hogy ez a tendencia folytatódik. Mindkét ágazat számára probléma a fő felvevő piacok (Németország, Ausztria, Olaszország) gazdasági teljesítményének stagnálása, esetenként visszaesése. A nagymértékű visszaesés a bútorgyártás esetében - a külföldi nehézségeken túlmenően - visszavezethető részben az előző évi magas bázisra is.

A **fafeldolgozó-ipar belföldi értékesítése** 2003-ban 10,4%-kal bővült a 2002. évi stagnáláshoz képest. A negyedik negyedéven belül a bővülés mértéke 4,8% volt az I. negyedév 7,7% és a második negyedév 23,7%, és a harmadik negyedév 8,4%-os növekedését követően. Ezen belül októberben 2,2%-kal, novemberben 1,7%-kal visszaesett, decemberben pedig 19,8%-kal emelkedtek a hazai eladások. Ez év első két hónapjában tovább folytatódott a belföldi értékesítés bővülése, januárban 11,8%-kal, februárban 24,2%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A **bútorgyártás** hazai értékesítése a 2002. évi 44%-os növekedéssel szemben 31,5%-kal esett vissza 2003-ban. A termeléshez hasonlóan a belföldi eladások visszaesése is enyhén csökkenő ütemű a IV. negyedév egyes hónapjaiban. Ez a tendencia 2004. első két

hónapjában is megmaradt, bár a lassulás üteme felgyorsult.

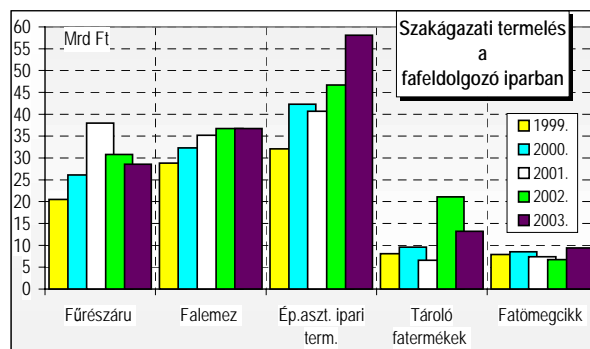
A **fafeldolgozó ipar** eredményei az ipari **exportban** nem kedvezőek, a 2002. évi 22,6%-os bővüléssel szemben 2003-ban stagnált a kivitel. Az első és a második negyedévi csökkenést követően a harmadik és negyedik negyedéven 2,4, illetve 4,4%-kal bővült az ágazat kivitele ez azonban csak az előző évi szint megtartására volt elegendő. A negyedéven belül októberben 1,9%-os visszaesés, novemberben 8,8, decemberben pedig 8%-os növekedés volt. 2004. januárjában alig nőtt, februárban viszont 6,2%-kal bővült a fafeldolgozó-ipar kivitele. A **bútoripari** export 8,2%-kal visszaesett 2003-ban az egy évvel korábbi stagnáláshoz képest. Az egész év folyamán lassult a csökkenés üteme, a negyedik negyedéven 2,3%-os volt. 2004. január- februárjában folytatódott ez a tendencia, az év második hónapjában közel egy százalékos bővülést sikerült elérni az egy évvel korábbi hasonló mértékű csökkenéshez képest.

SZAKÁGAZATI EREDMÉNYEK

FAFELDOLGOZÓ-IPAR

2003. IV. negyedévében folytatódott a 2002. eleje óta tartó dekonjunkció a **fűrészáru gyártásban**. A termelés volumene 1,8%-kal, a hazai értékesítés 7,6%-kal esett vissza, míg az export stagnált. A termelés visszaesésének üteme negyedévről negyedévre lassult, a belföldi értékesítés összességében nem javul, az export pedig az első félévi csökkenést követően a második félévben valamelyest emelkedett. 2003. egészében, a 2002. évi 20%-os visszaeséssel szemben 10,5%-kal mérséklődött a termelés. A belföldi értékesítés visszaesése is lassult tavaly, az előző évi 22,7%-os mérséklődéssel szemben 9,3% volt a csökkenés mértéke. A visszaesés üteme a kivitel esetében nem lassult, így a 2002. évi 11,4%-os mérséklődést 2003-ban további 12,2%-os csökkenés követte.

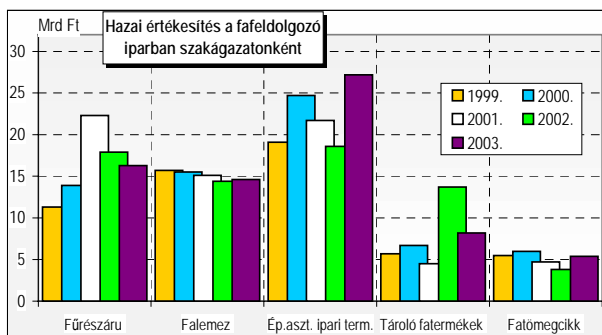
A **falemezgyártás**, mely a fafeldolgozó ipari termelés negyedét adja, termelése 2,9%-kal visszaesett a 2003-ban. A belföldi értékesítés lényegében stagnált, míg az export 2,6%-kal mérséklődött. Ezek a számok azt jelzik, hogy a hazai gyenge kereslet mellett a külföldi felvevő piacok recessziós hatását már ez a szakterület sem tudta elkerülni.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

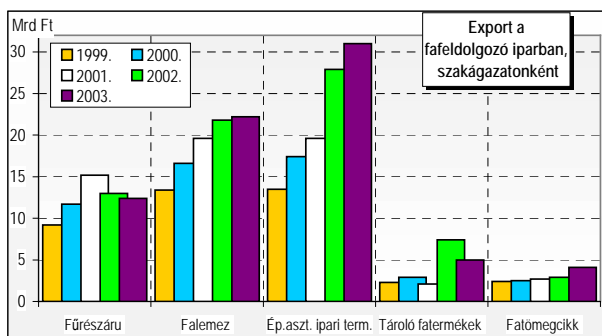
A fafeldolgozó ipar közel négy tizedét kitevő **épületasztalos-ipari** termékek gyártásában 28,7%-os növekedés következett be 2003-ban. A hazai eladások az egy évvel korábbi 13,1%-os visszaesést követően a tavalyi az évben 60,4%-kal bővültek. Talán ekkorra értek be a hazai piac meghódítására tett erőfeszítések, illetve érezteti hatását a KSH statisztikai fitevékenység szerinti adatgyűjtése (a parketta termelés átsorolása). A hazai

piacon mutatózó pozitív változást az export bővülés lassulása kíséri, a 2002. évi 30,4%-kal szemben 2003-ban 11,1%-os volt a növekedés üteme. Ez utóbbi azonban magas bázishoz képest következett be.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

A tároló fatermékek termelésének 2002. évi kiugró mértékű növekedését követően (véltetően ebben a tevékenységi csoportban volt a legjelentősebb változás a statisztikai főtevékenység bevezetése miatt) 2003. egészében 32%-os visszaesés következett be (ezen belül az első negyedévben 38,5%, a másodikban 23,8%, a harmadikban 25,7% és a negyedikben 39,7% volt a csökkenés mértéke). Hasonló tendenciák mutatkoznak a belföldi- és exportértékesítésben is.

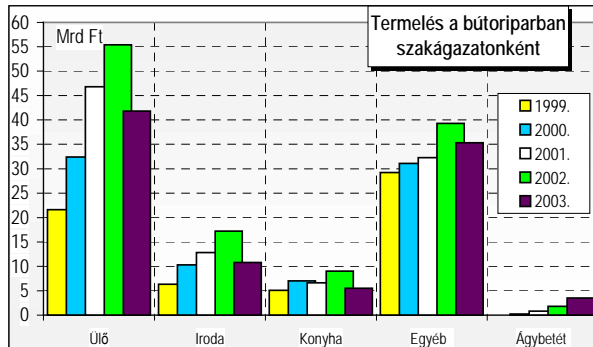
Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

BÚTORIPAR

A bútorgyártás 44%-át kitevő *ülőbútorok* termelése 2003-ban a bútorgyártás átlagánál erőteljesebben, 27,4%-kal esett vissza, míg 2002. azonos időszakában a bővülés mértéke 18,4%-os volt. A hazai értékesítés, a 2002. évi 43,5%-os bővülési ütemmel szemben 2003-ban 42,8%-kal esett vissza. A kivitel, a 2002. évi stagnálás közeli csökkenéssel szemben, a tavalyi évben 9,9%-os visszaesést mutat. A német recesszió befolyása erősen érezhető. Az egyes negyedévek adatai sem adnak okot az optimizmusra, mivel a termelés visszaesésének mértéke lassuló ütemben növekszik (I. -18,7%, II. -28,6%, III. -30,6%, IV. -31,4%). Nem kedvezőbb a helyzet a hazai értékesítés területén sem, itt is nő a visszaesés mértéke bár üteme lassul (I. -30,7%, II. -43,4%, III. -45,9%, IV. -48,4%). Az exportban folytatódott a 2002. második

negyedévében megindult csökkenési folyamat, mértéke 2003-ban 7-15% között mozgott az egyes negyedévekben.

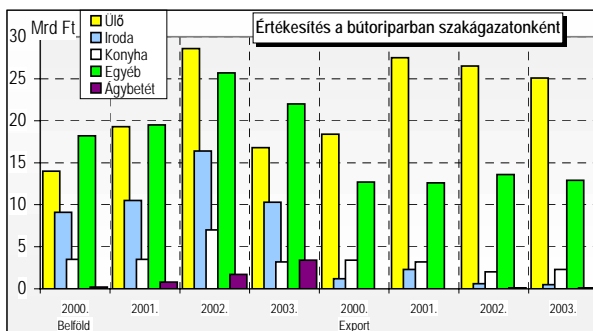
negyedévében megindult csökkenési folyamat, mértéke 2003-ban 7-15% között mozgott az egyes negyedévekben.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

Az *irodabútorok* gyártása is erősen visszaesett, mértéke 39% volt a tavalyi év egészében az egy évvel korábbi 29,5%-os bővüléssel szemben. Hasonló mértékű volt a visszaesés a hazai értékesítésben is (2002. +48,3%). Pozitív eredményként kezelhetjük, hogy a kivitel 0,6%-kal tudta bővíteni a szakterület, ami figyelembe véve az export piacok recessziós helyzetét és a magas bázist, jelentős eredménynek tekinthető. Az egyes negyedévekben a termelés visszaesése 35-44% között ingadozott, a hazai értékesítés csökkenése is hasonló mértékűt mutatott. A kivitel az első két negyedévben nőtt 3,3, illetve 19,5%-kal, a harmadik negyedévben 25,7%-kal, a negyedikben pedig 7,4%-kal mérséklődött. Ez összességében igen kedvezőtlen, tekintettel arra, hogy már 2002-ben is lényeges visszaesés mutatkozott az irodabútorok exportjában.

A legnagyobb mértékű termelés visszaesést a *konyhabútorgyártás* szenvedte el 2003-ban a bútorgyártás egészében (-39,9%). A belföldi értékesítés még a termelésnél is gyorsabb ütemben, az ágazati átlagot közel megkétszerező 53,9%-os csökkenést ért el az egy évvel korábbi 95,4%-os növekedéssel szemben. Az export viszont 8,7%-os növekedést ért el a 2002. évi 37,2%-os mérséklődést követően. Az egyes negyedéveket tekintve a termelés visszaesés megközelítően egyenletes, 40% körüli volt. A belföldi értékesítés csökkenése az I. és II. negyedévben azonos mértékű, 54,5%-os volt, a harmadik negyedévben üteme kissé mérséklődött (-52,7%), a negyedik negyedévben azonban ismét felgyorsult (-54,6%). Az export az év egészében bővült, üteme negyedévről negyedévre növekvő volt.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

Az *egyéb bútorok* gyártása – ami közel 40%-át teszi ki a bútorgyártásnak – az ágazat átlagánál lassabban szűkült (-12,1%). A hazai értékesítés (-15,2%) csökkenésének üteme mintegy fele volt a bútorgyártás átlagnak. A szakterület kivitele azonban gyorsabban szűkült (-9,5%) mint a bútorgyártás egésze. Az egyéb bútorok gyártása

valamennyi eddig eltelt negyedévben visszaesést mutat, ennek üteme azonban lassulást mutat. A hazai eladások is csökkenést mutatnak negyedévről negyedévre 2002. azonos negyedévéhez képest, üteme azonban lényegesen lassult. Hasonló tendenciák mutatkoznak az export esetében is, sőt a negyedik negyedévben közel öt százalékos volt a bővülés mértéke.

2003-ban folytatódott az *ágybetétgyártás* (+62,4%) évek óta tartó nagyütemű növekedése. Hasonló mértékű bővülés ment végbe a hazai eladások (+67%) terén is, míg az export az előző évi tetemes növekedést követően 19,5%-kal visszaesett. Az egyes negyedévek adatai arra utalnak, hogy az ágybetétgyártás lendületesen bővült, üteme a második negyedévtől lényegesen lelassult (I. negyedév +169,1%, II. negyedév +38,8%, III. negyedév +48,2%, IV. negyedév +52,2%). A belföldi értékesítés növekedése a termeléshez hasonló ütemű és tendenciájú volt. A kivitel éven belül jelentős hullámzást mutat.

TERMELÉKENYSÉG

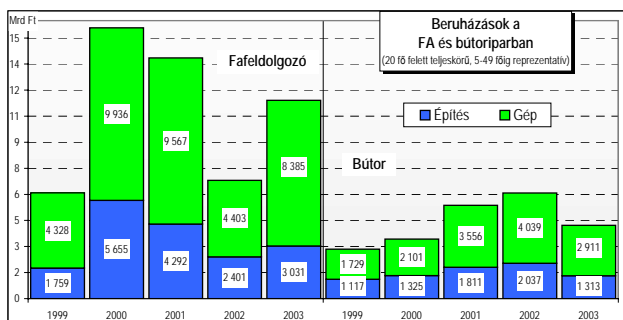
A termelékenység alakulása szakágazatonként előző év azonos időszaka = 100

Szakágazat	2001	2002
Fűrészáru	148,0	84,3
Falemez	106,9	110,3
Épületasztalos-ipari termékek	92,9	106,9
Tároló fatermékek	73,5	231,6
Fatömegcikk	82,4	99,4
Parafa termékek	163,7	87,5
Ülőbútorok	141,3	116,2
Irodabútorok	112,0	181,0
Konyhabútorok	94,2	128,9
Egyéb bútorok	102,8	102,6
Ágybetét	195,2	92,8

Forrás: KSH, Ipari és Építőipari Évkönyv

BERUHÁZÁS

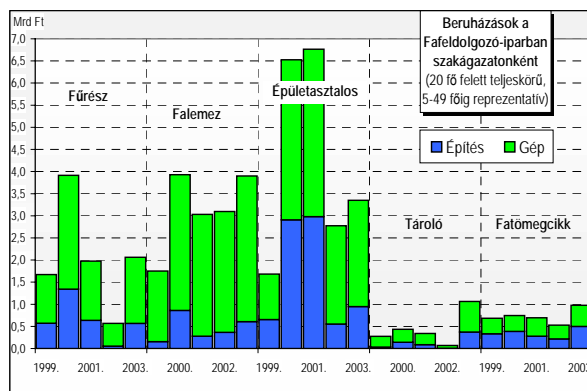
2003-ban – hasonlóan a korábbi évekhez – mind a fafeldolgozó-ipar, mind a bútortipar beruházásaira a gépberuházások túlsúlya a jellemző. A fafeldolgozó-iparban közel két és félszeres a gépberuházások értéke, mint az építésé. A bútortiparban a különbség kisebb, az építés közel fele a gépberuházás értékének.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

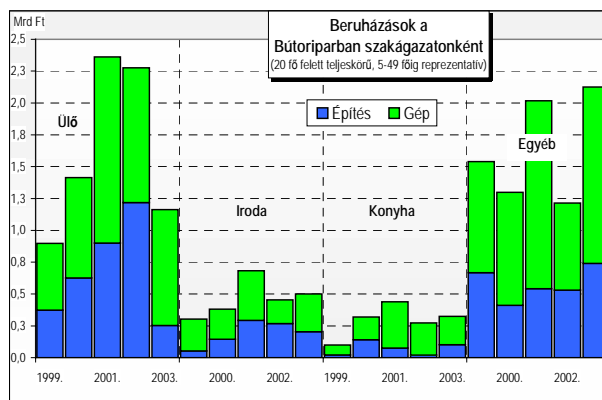
A fafeldolgozó-ipar szakágazatai közül 2003-ban a falemezgyártás és az épületasztalos ipar hajtotta végre a legnagyobb értékű beruházásokat. Mindkét szakágazatban jelentősen nőtt a beruházások értéke az előző évhez képest. A falemezgyártás a 2000-2002 közötti időszakban egyenletesen folytatott beruházást, értéke 3-4 milliárd forint között mozog éves szinten. Az épületasztalos iparban 2000-2001-ben kiugróan magas volt a beruházás értéke, ezt követően három milliárd forint körüli

nagyságrendre állt be, lassú növekedés mellett. A fűrészipar beruházásai jellemzően 2-4 milliárd forint közötti értékben mozognak, kivételt ez alól a 2002. év képviselt, amikor szinte nem ruháztak be. A tároló fatermékek gyártói 2003-ban, a korábbi évekhez képest többszörösére emelték a beruházásokra fordított összeget, ennek kétharmada gépberuházás volt. A fatömegcikk termelők megduplázták beruházásaikat a 2002. évi szinthez képest, a gép- és épület beruházások aránya közel azonos volt.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

vége a legnagyobb arányú beruházást 2003-ban, ami az összes bútortipari beruházást 50,3%-a. Az elmúlt öt évben ez a szakágazat 1-2 milliárd forint közötti értékben végzett beruházást, ennek eloszlása azonban nem volt egyenletes. Szintén jelentős hányadot képviselt az ülőbútor (27,5%) szakágazat és az irodabútor gyártás (11,9%). Az ülőbútorgyártók 2001-2002-ben fektették be a legnagyobb összegeket beruházásokba. Az irodabútorok esetében nem volt kiugróan magas beruházási év, összességében lassú növekedés ment végbe. Az irodabútor gyártás beruházásaiban, tendenciájában az építési beruházások értéke közel azonos a gépberuházásokéval, míg az ülő-, egyéb- és a konyhabútorok esetében a gépberuházások lényegesen meghaladják az építési beruházásokat.

Forrás: KSH; Grafika: FAGOSZ

Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség, FAGOSZ

1012 Budapest, Kuny Domokos utca 13-15.

T: +36-1-3556539, F: +36-1-22026449

www.fagosz.hu www.fakat.hu

info@fagosz.hu

Az elemzést készítette. Milei Olga szakmai titkár

olga.milei@fagosz.hu